

ת"פ 33247/05/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 33247-05-20 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני בעניין:	כבוד השופט ארנון איתן המאשימה נגד הנאשם
מדינת ישראל	
פלוני (אחר/נוסף)	

גזר דין

כתב האישום:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טעון בכתב אישום מתוקן, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), כליאת שווא, לפי סעיף 377 לחוק העונשין, תקיפה סתם, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין (שתי עבירות), ואיומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.
2. על פי הנטען בחלק הכללי שבכתב האישום, הנאשם ושולמית בן שבת, בת זוגתו, מתגוררים ביישוב ענתות. צוין, כי במשך השנים בתדירות של אחת לחודש נהג הנאשם לתקוף את המתלוננת, באמצעות מכת אגרוף, זריקת חפץ בבית או רב עמה באופן מילולי.
3. באישום הראשון צוין, כי ביום 7.5.2020 בשעות הערב, בביתם, נתגלע ויכוח ביניהם.
4. ביום 8.5.2020 בין השעות 09:00 ל-11:00 ביקשה המתלוננת להזמין את נכדיה לבית. הנאשם סירב לכך והתפתח ויכוח במהלכו כעס הנאשם, נטל צלחת זכוכית והכה עמה על השולחן. לאחר מכן לקח כיסא והעיף אותו, הרים ספה מוארכת מעל הרצפה, ותכף לאחר מכן הכה את המתלוננת באגרוף ברגלה השמאלית, זרק עליה נעל, ולא אפשר לה לצאת מהחדר.
5. באותן הנסיבות איים על המתלוננת ואמר לה: "אתם תפסיקו להאשים אותי אני אהרוג אותך" כמו כן איים עליה שירצח אותה ויתאבד. כשניסתה לצאת מהבית, משך אותה הנאשם, לקח לה את התיק ומנע ממנה לצאת מהבית, תוך שהיא צועקת.
6. כתוצאה ממעשיו, נגרמו למתלוננת המטומות על רגל שמאל.
7. באישום השני צוין, כי ביום 9.5.2020 בשעה שאיננה ידועה, הגיעו ילדיהם של בני הזוג לביתם, כדי להביא למתלוננת חפצים אישיים. באותן הנסיבות אמר הנאשם לילדיו שיצאו מהבית, שכן אין להם איפה לשהות בבית. משסירבו, התפתח עימות בין הנאשם לאחד מילדיו, במהלכו הניח הנאשם את ידו עליו. ילד נוסף, ניגש לעבר

המרפסת לאחר שהנאשם נטל עמו את אקדחו האישי, נטל ממנו את האקדח ופרק אותו, תוך שהוציא כדור שהיה טמון בקנה.

8. באותן הנסיבות הבחינו הילדים במספר מסמכים שכתב הנאשם, ונשאו את הכותרת "צוואה" ו"מכתב אחרון".

9. באישום השלישי צוין, כי מספר ימים עובר ליום 3.8.2018, במועד שאיננו ידוע במדויק למאשימה, כעס הנאשם על כך שבתו לא אפשרה לו להיות סנדק לבנה. המתלוננת לא הסכימה עמו. צוין, כי באותן הנסיבות ובעת שהמתלוננת שכבה במיטתה, התיישב הנאשם על בטנה וחנק אותה עד שכמעט איבדה את הכרתה.

10. במסגרת הסדר הטעון, סוכם בין הצדדים, כי יוגש תסקיר מבחן בעניינו של הנאשם, כאשר הצדדים יטענו לאחר מכן באופן חופשי.

ראיות ההגנה לעונש:

א. דוח רפואי ד"ר ולדימיר לרנר (פסיכיאטר מומחה) סומן א'

ב. מכתב הגב' אלישבע פריש-משרד הביטחון סומן ב'

ג. מסמכים רפואיים סומנו ג'

תסקיר שרות המבחן:

11. בעניינו של הנאשם הוגשו 3 תסקירים אביא מתוכם בתמצית: במסגרת התסקיר מיום 16.2.2021 צוין, כי הנאשם כבן 59, נשוי למתלוננת 40 שנה, אב ל-4 ילדים. הנאשם סיים שרות צבאי מלא בתחילה התגייס לקורס טיס, ובהמשך שירת כלוחם בחטיבת גולני.

12. בגיל 23 התגייס הנאשם למשטרת ישראל כחבלן, ושירת באזור חברון, בתקופת האינתיפאדה הראשונה משך כ-7 שנים, עד פציעתו בשנת 1994 במהלך פעילות חבלנית משטרתית. הנאשם נפצע קשה בידו, עבר שיקום ממושך ונאלץ לסיים תפקידו במשטרה. מאז מוכר הנאשם כנכה צה"ל. הנאשם תיאר בשרות המבחן התמודדות פיזית ונפשית מורכבת עם פציעתו.

13. לאחר שהשלים את הליכי השיקום, השתלב הנאשם בלימודי אדריכלות ועבד משך כ-17 שנה בתפקידי ניהול בלשכת התכנון במנהל האזרחי ביהודה ושומרון. הנאשם תיאר קשר קרוב עם משפחתו, אך בשנים האחרונות גם קונפליקטים ומתחים עם חלק מילדיו.

14. בהתייחס לקשר הזוגי, תיארו כקשר חזק, קרוב ותומך. על פיו, ומאז הפציעה חל שינוי בהתנהגותו. הנאשם תיאר את ההליך הטיפולי בו שולב במסגרת הליכי המעצר, כמשמעותי ומקדם עבורו. שרות המבחן ערך שיחה עם המתלוננת אשר מסרה, כי זיהתה שהנאשם חווה משבר רגשי עם פציעתו אך לא מעבר לכך. לדבריה, ראתה בהתנהגותו כקריאה לעזרה ועודדה אותו לפנות לטיפול, אך הוא סרב. המתלוננת תיארה את הרקע להגשת

התלונה (עמוד 3 פסקה 2), ואולם שללה הפעלת אלימות פיזית ישירה כלפיה. המתלוננת הדגישה, כי הגשת התלונה נועדה להציב עבורו גבול וגיוסו לטיפול, כאשר לא ציפתה להליכים משפטיים. עוד הוסיפה, כי מאז מעצרו ושילובו בהליך טיפולי חל שינוי חיובי בהתנהלותו, ובני המשפחה שולבו בטיפול משפחתי.

15. מדיווח שהתקבל מדיווח העובד הסוציאלי, דווח שהנאשם פנה מיוזמתו לטיפול במהלך שהותו במעצר, והוא נוהג במסירות ובאחריות ביחס לטיפול.

16. בסיכום התסקיר ולהתרשמות שרות המבחן, לנאשם כוחות רבים, והוא מבטא מוטיבציה גבוהה להעמיק בדפוסיו הרגשיים וההתנהגותיים, לשקם את עולמו הרגשי, וקשריו המשפחתיים והזוגיים. עם זאת, נדרשת להערכתם עבודה טיפולית עמוקה וממושכת. הוסף, כי להתרשמותם קיימות גם טראומות ואובדן שלא עובד, וקיים חשד להפרעת דחק פוסט טראומטית, ומוצפות רגשית גבוהה גם כיום. נוכח זאת, הומלץ להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית עדכנית באשר למצבו כיום. על כן הומלץ על דחייה למשך 3 חודשים.

17. בתסקיר מיום 1.6.2021 צוין, כי במהלך תקופת הדחייה המשיך הנאשם בטיפול פרטני רצוף. תוארה התקדמות משמעותית בטיפול. במהלך תקופה זו הופנה הנאשם גם להערכה פסיכיאטרית לפיה הנאשם אכן סובל מהפרעת דחק פוסט טראומטית משך שנים רבות, מאז התקרת בשנת 1994. על כן הומלץ על טיפול תרופתי. משיחה שנערכה עם המתלוננת עלה, כי כיום הקשר הינו חיובי, כאשר האבחנה הפסיכיאטרית הייתה משמעותית עבור המשפחה ונתנה הסבר לבני המשפחה להתנהלותו הקיצונית בעבר, ולקשייו כיום. שרות המבחן מציין, כי במהלך תקופה זו חל שינוי משמעותי בהתנהלותו של הנאשם, וכיום ביסס הנאשם קשר חיובי קרוב ופתוח עם בני משפחתו.

18. בהתייחס להמלצה קיימת התלבטות מצד שרות המבחן, שכן הנאשם נטל אחריות חלקית על פרטי המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. שרות המבחן אף שקל להמליץ על מאסר על דרך עבודות השירות לתקופה קצרה, אלא ששיכו של הנאשם למסגרת שב"ס תעורר אצלו, כך לדבריהם, תחושות קשות של בושה, תסכול וכאב, נוכח מצבו הנפשי והרקע לביצוע העבירות, כמו גם העובדה ששירת תקופה ארוכה כחבלן במשטרת ישראל. נוכח זאת, ממליץ שרות המבחן על הטלת שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב, לצד מאסר על תנאי, וצו מבחן במסגרתו ישלים את הטיפול במרכז למניעת אלימות, ימשיך במעקב פסיכיאטרי וכן יקדם את שילובו בטיפול ייעודי למצבו, דרך משרד הביטחון.

19. בתסקיר מיום 17.10.2021 דיווח שרות המבחן, כי הנאשם המשיך בהליכי טיפול שהסתיים בחודש אוגוסט 2021 תוך שצוין כי הנאשם התגייס לטיפול באופן "מעורר הערכה". הדיווח הכללי נותר חיובי מאוד, כך גם בהתאם לשיחה שנערכה עם המתלוננת. בנוסף, החל הנאשם לאחרונה בטיפול ייעודי בטרומה, ולהתרשמותם קיימת הפחתה ברמת המסוכנות הנשקפת ממנו להישנות העבירות. נוכח טעמים אלו שב שרות המבחן על עמדתו להטלת צו של"צ לצד מבחן.

תמצית טיעוני הצדדים:

20. במסגרת טיעוניה לעונש ציינה המאשימה, כי הנאשם ילדי 1962 נעדר עבר פלילי. המאשימה הפנתה לכתב האישום, וכן לערכים החברתיים בהם פגע הנאשם במעשיו. על פיה הסכנה הגלומה בביצוע המעשים הינה חמורה

וקיצונית במקרה שבפנינו, ואף נטילת האחריות במסגרת שרות המבחן, אינה מלאה. על אף זאת, ונוכח תוכנם החיובי של התסקירים שהוגשו לאורך ההליך, עתרה להטלת 6 חודשי מאסר שירוצו על דרך עבודות השירות, לצד מאסר על תנאי, התחייבות וקנס.

21. את עיקר הדגש בטיעוניו, הפנה הסנגור באשר למצבו הנפשי של הנאשם שלא היה ידוע, עד אשר הוא שולב בהליך טיפולי. על פיו, מעת שהתגלה כי הנאשם סובל מהפרעת דחק פוסט טראומתית, נרתם הנאשם עם משפחתו לתהליך משמעותי שתוצאותיו החיוביות ניכרות בנאשם. על פיו, ככל והיה ידוע מראש שנתון זה עומד בבסיס המעשים שבכתב האישום, ספק אם היה מוגש כתב אישום.

22. הסנגור הוסיף, כי אף ששרות המבחן לא המליץ לסיים את ההליך מבלי להרשיע את הנאשם, הרי שקיימת לבית משפט סמכות לעשות זאת, אף בלא המלצה. על-פיו, נוכח תרומתו ארוכת השנים של הנאשם לביטחון המדינה, דימויו העצמי - הרי שיש בהרשעה כדי לפגוע בהליך שיקומו, ובהתאם יש להורות על ביטול ההרשעה.

23. הנאשם בסיום שיתף מתחשבותיו הקשות לאחר פציעתו, וכן אודות התהליך הטיפולי אותו עבר. הנאשם הוסיף, כי נתן את שנותיו הטובות עבור המדינה, סיכן את חייו, וכעת הוא מבקש שנתונים אלו יעמדו לזכותו בעת גזירת העונש.

מתחם העונש ההולם:

24. במקרה דנן, הערך שנפגע הינו זכותו של כל אדם לשמירה על בטחונו האישי ועל גופו, ובפרט זכותה של אישה להיות מוגנת מפני אלימות בן זוגה. בעקבות ויכוח שהתגלע ביניהם הכה הנאשם את המתלוננת במכת אגרוף ברגלה, מנע ממנה מלצאת מהחדר ובהמשך מהבית והפנה כלפיה איומים קשים לרצוח אותה ולהתאבד. באישום השני נשכב הנאשם על המתלוננת במיטתם עד שכמעט איבדה את הכרתה. אעיר, כי לטעמי נסיבותיו של האישום השני מלמדות על מצוקה רבה בה היה נתון הנאשם באותם רגעים, ואף התקיפה בה הודה במסגרת אישום זה - מצויה ברף נמוך מאוד של מעשה.

25. מתחם הענישה ההולם בגין עבירות איומים עומד לרוב על מאסר מותנה וצו של"צ כאשר המדובר באירוע איומים בודד ללא עבירות נלוות (ראו לדוגמה: ת"פ 43163-02-18 מדינת ישראל נ' פלוני (12.12.18)), ומספר מועט של חודשי מאסר בפועל ועד לשנת מאסר כאשר נלוות לאיומים עבירות תקיפת סתם או כשהמדובר באיומים חמורים (ראו לדוגמה: עפ"ג 3328-05-15 פלוני נגד מדינת ישראל (6.9.15); עפ"ג 5601-09-17 אמגד אגרוף נ' מדינת

26. ישראל (09.04.18); עפ"ג (מרכז) 1079-04-14 נגוסה יטזב נ' מדינת ישראל (17.6.14); רע"פ 9704/06 גרמן סלונים נ' מדינת ישראל (28.11.06) ועוד).

27. באשר לעבירת התקיפה, ברע"פ 10797/05 פלוני נ' מדינת ישראל (07.03.06) אישר בית המשפט העליון גזר דינו של נאשם שבאירוע תקיפה אחד איים על אשתו, אחז בשערה והכה באגרופים בפניה, והוטל עליו עונש מאסר בפועל של 9 חודשי מאסר בתוספת עונשים נלווים.

28. בעפ"ג 3328-05-15 פלוני נ' מדינת ישראל (06.09.15) דחה בית המשפט המחוזי ערעורו של נאשם שהורשע בשני אישומים, האחד בגין איום על אשתו והאחר של תקיפה בכך שסטר לה. הנאשם ביקש מבית המשפט לקבל את המלצת שירות המבחן ולבטל את הרשעתו. בית המשפט המחוזי קבע שאין המדובר במעשים ברף החומרה התחתון וכן לא הוכח שהרשעתו של המערער תגרום נזק לפרנסתו ולפרנסת משפחתו. עוד אושר גזר דינו של בית

משפט השלום שהשית על הנאשם 3 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי התחייבות וצו מבחן.

29. בת"פ 17170-06-18 מדינת ישראל נ' פלוני (06.02.20) נגזרו על נאשם שהורשע בשני מקרים שונים בכך שסטר לאשתו 60 ימי מאסר שירוצה בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס והתחייבות.

30. בת"פ 26177-02-14 מדינת ישראל נ' פלוני (09.11.14), במקרה דומה של איום ותקיפה סתם, נדחתה בקשת נאשם לבטל את הרשעתו, אך העונש שהוטל עליו היה ברף התחתון ונגזרו על הנאשם 180 שעות של"צ, מאסר מותנה והתחייבות.

31. במקרים מסוימים קיבל בית המשפט את הדרישה לביטול ההרשעה, אך זאת כשמצא שמדובר באירוע תקיפה בודד, כאשר הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו וכאשר הוכח שההרשעה אכן תוביל לפגיעה תעסוקתית משמעותית בנאשם. עם זאת צוין שהמדובר בחריג ממשי שהוא בגדר יוצא מן הכלל. ראה לדוגמה: ת"פ 57920-11-17 מדינת ישראל נ' פלוני (4.2.19), ת"פ 22487-12-15 מדינת ישראל נ' נ. מ. ס (30.01.17) וכן ת"פ 33663-07-17 מדינת ישראל נ' פלוני (27.03.19), בו חרף העובדה שהתקיפה הייתה חריגה בחומרתה, הוסכם שהמדובר באירוע בודד שאינו מאפיין את הנאשם וכי הרשעתו אכן תוביל לפגיעה משמעותית בתעסוקתו כרב.

32. אציין כי נמצאו גם גזרי דין בהם נטען שאירוע בודד של סטירה במהלך ויכוח שהתלהט הינו ברף התחתון מבחינת חומרת העבירה ככל ולא נגרמה חבלה בגין התקיפה (ראה: ת"פ 6199-12-15 מדינת ישראל נ' אברהם אסלי זאדא (19.07.17). באותו המקרה הוטל על הנאשם מאסר מותנה, פיצוי למתלוננת, קנס והתחייבות).

33. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן, ביחס לצבר האירועים - הינו החל ממאסר על תנאי וצו של"צ לצד רכיבי ענישה נוספים ועד מאסר למשך 10 חודשים, לצד מאסר על תנאי.

סוגיית אי ההרשעה:

34. הכלל במשפט הפלילי קובע כי נאשם שהוכחה אשמתו ונקבע כי ביצע עבירה, יורשע בדין ויישא בעונשו. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכלל זה, והשימוש בו נעשה במשורה בהתאם לכללים שנקבעו שהתוו בפסיקת בית המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר דין לתוצאה של אי הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לחומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נגד מדינת ישראל (מיום 21.8.85)). בפסק הדין המנחה בעניין זה: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (337(3), נקבעו שני תנאים מצטברים, המאפשרים להימנע מהרשעה ביחס לנאשם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים...".

35. כפי שיפורט להלן, מקרה זה אינו נמנה על החריגים המצדיקים את ביטול ההרשעה, זאת ממספר טעמים: ראשית, סוג העבירה ונסיבות האירוע. תופעת האלימות במשפחה הפכה לנגע בחברה, ועל כן ישנו מקום להחמיר בענישה, מתוך הוקעת המעשה עצמו ומשום שיקולים של הרתעה. במקרה דנן, אין המדובר באירוע בודד, או כזה שרף

חומרתו נמוך, שכן מעבר לעבירות האלימות בהן הורשע הנאשם, אלו לוו בהפניית איומים קשים כלפי התלוננת, ומניעת יציאתה מהבית. באחד המקרים הנאשם חנק את המתלוננת עד שכמעט איבדה את הכרתה. בנוסף, וכתוצאה ממעשיו נגרמו למתלוננת חבלות בגופה.

36. הטעם השני נעוץ בתנאי שנקבע בפסיקה, לפיו יש להוכיח פגיעה ממשית וקונקרטית בשיקומו של נאשם, ואין די בהפניה לנזק עתידי אפשרי.

37. (ראו: רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (1.1.13), ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נגד מדינת ישראל (13.3.13)). במקרה דנן, המדובר אמנם בנאשם כבן 63 נעדר עבר פלילי, אך בפניי לא הונחה תשתית עובדתית מספקת לכך שהרשעת הנאשם מכאן ואילך תוביל לפגיעה בו-לרבות בשיקומו כפי הנטען. אעיר, כי שירות המבחן אף לא נדרש לכך, ואף המאשימה בטיעוניה לא התייחסה לסוגיה זו, אך בכל מקרה, בנסיבות אותן ציינתי לעיל, לא אוכל כאמור לקבוע, כי זהו אחד מאותם מקרים מיוחדים הראויים להימנות בין היוצאים מן הכלל אשר בהם תימנע ההרשעה.

גזירת העונש המתאים לנאשם:

38. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא'). הנאשם כבן 63 אב ל-4 ילדים וסב לנכדים נעדר עבר פלילי.

39. הנאשם נטל אחריות על מעשיו בבית המשפט, ומאז אותם אירועים לא נפתחו נגדו תיקים חדשים.

40. הבאתי בחשבון את הרקע לביצוען של העבירות - היותו של הנאשם סובל מהפרעת דחק פוסט-טראומתית על רקע שירותו כחבלן במשטרת ישראל, הטיפול הייעודי בו הוא משולב בשל כך, ואת תרומתו המשמעותית לחברה בישראל במסגרת שירותו זה. בהקשר זה ראו: נ/1-2/2.

41. בנוסף לקחתי בחשבון את תקופת המעצר בה שהה הנאשם במעצר במסגרת הליך זה, וכן את התנאים המגבילים בהם היה נתון לאורך ההליך.

42. כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן, הנאשם עבר תהליך טיפולי משמעותי במסגרת שירות המבחן, זאת במטרה לשקם את עצמו, יחסיו עם בת זוגתו, וכן את התא המשפחתי. מאז החל ההליך, הנאשם מצוי בקשר רצוף ועמוק עם גורמי טיפול שונים. כלל הדיווחים שהתקבלו בעניינו הינם חיוביים מאוד. הנאשם פיתח מודעות לעולמו הפנימי והתנהלותו בעבר, הצליח לזהות את המקור ורקע להם, לרכוש מגוון דרכי התמודדות בסיוע גורמי הטיפול, לתת מענה מקצועי למצבו, ולהביא לשינוי משמעותי בהתנהלותו. לעמדת גורמי המקצוע, ניתן לקבוע כי הנאשם עבר הליכי שיקום משמעותיים, והוא עתיד להשתלב בהליכים נוספים במסגרת צו המבחן. אשר על כן סבורני כי הנאשם הצליח להוכיח כי הוא בעיצומו של הליך שיקומי ויש סיכוי של ממש שישתקם באופן המצדיק לאמץ את עמדת שירות המבחן, ולקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה ולהטיל עליו את העונשים הבאים:

43. 3 חודשי מאסר וזאת על תנאי, שלא יעבור הנאשם במשך 3 שנים כל עבירת אלימות כלפי בת זוג.

44. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 250 שעות, במסגרת צער בעלי חיים בתפקידי טיפול בבעלי חיים.

45. התחייבות בסך 3500 ₪ להימנע מביצוע עבירות אלימות וזאת למשך שנתיים מהיום. רשמתי לפניי את התחייבותו של הנאשם בע"פ.

46. צו מבחן למשך שנה.

47. העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז אדר א' תשפ"ב, 17 פברואר 2022, בנוכחות המאשימה, הנאשם ובא כוחו.